

Fen Ö?renmeye Yönelik Motivasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fen Ö?renmeye Yönelik Motivasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21752>

Özet

Fen Ö?renmeye Yönelik Motivasyon Ölçe?i, Yüksel Dede ve Salih Yaman taraf?ndan 2008 y?l?nda geli?tirilmif bir ölçektir. Ölçek, ö?rencilerin fen bilimleri derslerine kar?? duyduklar? içsel ve d??sal motivasyon düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Toplam 23 maddeden ve be? farklı alt boyuttan olu?an bu araç, fen e?itimindeki motivasyonel yapılar? kapsamlı bir ?ekilde incelemek üzere tasarlanmı?tır. Ölçe?in psikometrik özellikleri, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Fen E?itimi, Ö?renme Motivasyonu, Psikometrik Özellikler, Likert Ölçe?i, Faktör Analizi, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Yüksel Dede, Salih Yaman

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ö?rencilerin fen öğrenimine yönelik sahip oldukları motivasyonel eğilimleri çok boyutlu olarak ölçmektir. Bu araç, öğretmenlerin ve araştırmacıların, öğrencilerin fen bilimlerine katılım, performans, araştırma ve işbirliği gibi farklı motivasyonel alanlardaki güçlü ve zayıf yönlerini tespit etmelerine olanak tanır. Elde edilen veriler, fen öğretimi stratejilerinin geliştirilmesine rehberlik etmeyi hedefler.

Yapı

Fen Ö?renmeye Yönelik Motivasyon Ölçe?i, motivasyonun akademik bağlamdaki karmaşık yapısını ele alan bir yapıyı ölçmektedir. Ölçek, öğrencilerin fen bilimleri derslerine olan ilgilerini ve çabalarını yansıtan be? temel motivasyon alt boyutundan oluşmaktadır. Bu boyutlar, öğrencilerin sadece not odaklı performansları değil, aynı zamanda merak, araştırma yapma arzusu ve sosyal etkileşim yoluyla öğrenme eğilimlerini de kapsamaktadır. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılarak, öğrencinin ilgili ifadeye ne ölçüde katıldığını belirlemesini sağlar.

Geçerlik

Ölçe?in yapısal geçerliği, doğrulayıcı ve açıklayıcı faktör analizleri yoluyla incelenmiştir. Örneklem yeterliliğini değerlendirmek için yapılan analizlerde, Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) değeri 0,85 olarak bulunmuştur; bu değer, veri setinin faktör analizi için oldukça uygun olduğunu göstermektedir. Ayrıca, değişkenler arasındaki korelasyonun anlamlı mı? test eden Barlett's

Test of Sphericity de?eri 1840,91 olarak ($p < 0,01$) tespit edilmi?tir. Bu istatistiksel sonuçlar, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Fen Ö?renmeye Yönelik Motivasyon Ölçe?i'nin iç tutarlılık güvenirli?i, Cronbach Alpha katsay?s? kullan?larak hesaplanm???tır. Ölçe?in genel iç tutarlılık katsay?s? (Alpha) 0,80 olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, ölçek maddelerinin tutarlı oldu?unu ve ayn? psikolojik yap?y? ölçmek için birbiriyle yüksek düzeyde ilişkili çalıtt???n? göstermektedir. Bu yüksek güvenirlik düzeyi, ölçe?in tekrarlanan ölçümlerde istikrarlı sonuçlar verebilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Yapılan aç?klayıcı faktör analizi (AFA) sonucunda, ölçe?in toplam varyansın %47'sini aç?klayan be? faktörlü bir yap?ya sahip oldu?u tespit edilmi?tir. Bu be? faktör, ölçe?in teorik alt boyutlar?na kar???lık gelmektedir ve fen ö?renimine yönelik motivasyonu oluşturan farklı bile?enleri temsil etmektedir. Bu çok faktörlü yap?, motivasyonun tek boyutlu bir kavramdan ziyade, ara?tırma, performans, ileti?im, i?birli?i ve katılı?m gibi farklı yönlerden oluşturu?unu desteklemektedir.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme Ölçe?i

Format: Ka???t/Kalem Testi (Öz Bildirim Ölçe?i)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim alanındaki ö?renciler (Genellikle ortaokul ve lise ö?rencileri)

Ya? Grubu: 11-18 ya? aralı??? (Tahmini)

Popülasyon Detaylar?: Fen Bilimleri dersi alan ö?renciler üzerinde uygulanm???tır.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme (1=kesinlikle katılmıyorum - 5=kesinlikle katılıyorum). Yüksek puanlar, ilgili motivasyon alt boyutunda yüksek katılı?m veya e?ilimi göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Fen Bilimleri, E?itim Psikolojisi, Motivasyonel Yapılar, Cronbach Alpha, KMO, Faktör Analizi, Geçerlik

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: ydede@cumhuriyet.edu.tr

Yazışma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2008

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik araştırmalarda ve eğitim çalışmalarında kullanılmak üzere geliştirilmiştir. Kullanım izinleri için sorumlu yazar Yüksel Dede ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF versiyonu aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: fen-ogrenmeye-yonelik-motivasyon-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Dede, Y. ve Yaman, S. (2008). Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 2(1), 19-37.

Makalenin orijinal bağlantısı: nef.balikesir.edu.tr

Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Ölçeği Maddeleri

Ölçek, toplam 23 madde ve 5 alt boyuttan oluşmaktadır:

Araştırma Yapmaya Yönelik Motivasyon (6 madde): Fendeki yeni fikirleri öğrenmek isterim.

Performansa Yönelik Motivasyon (5 madde): Yüksek not aldıkça öğretmenim şerefte bunu ilan etmesini isterim.

İletişime Yönelik Motivasyon (5 madde): Öğretmenimin verdiği ev ödevlerinin yapılmasını kontrol etmesini isterim.

İşbirlikli Çalışmaya Yönelik Motivasyon (4 madde): Fen bilgisiyle ilgili kitap ve ders notlarımla arkadaşlarımla ödünç vermek istemem.

Katılım Yönelik Motivasyon (3 madde): Fen bilgisi dersi sınavlarında en yüksek notu almak isterim.